

BESZÁMOLÓ

1999

KRAUS SÁNDOR

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék	1
Beszámoló	2
MELLÉKLETEK	5
A Suba-luk "felújítása"	6
Barlangtani szakvélemény	9
Rácskai-barlang leírása	13
Róka-hegyi-barlang leírása	17
Szemlő-hegyi-barlang leírása	20
Vékonycsiszolatok tárgykör szerint	29
" lelőhej "	30
Szép Ernő "barlangjai"	31
Barlangászat versekkel	34
Ajánlom magamat!	36
Kutatási terv 4760 területre	38
" " Ferenckető-barlangról	39
Beszámoló a 4760 terület kutatásáról	40
" a Ferenckető-barlang 1999 évi kutatásáról	43
" a Bronz-barlang 1999 évi "	45
Adattár a pincében	47
A lényeg sohasem látható	48
XXXXXXXX	
BUCSUZÁS	
30 év!!	52
Már nem öröm!	53
Barlangtúrák száma	54
" ideje	55
Uj barlangok száma	56

BESZÁMOLÓ az 1999 évi /főleg karszt- és barlangtani/
tevékenységemről

Az utolsó 1-es kezdetű év nagy és jól fizető munkával kezdődött és végződött. Egy volt üzemcsarnokban 12 m magas mászófal-együttest kezdtünk el építeni, aminek első üteme március végére készült el. A második szakaszt ősz végén kezdtük, feltehetően a 2000. év tavaszára fejezzük be. Így az eddigi évek "hosszú téli estéi" elmaradtak, és ez alapvetően csökkentette a barlangos szakmai tevékenységem lehetséges időtartamát.

Nyáron a lakásépítésünk több, mint 10 éve húzódó befejezése történt, amihez még a Suba-luk kiépítésének egy hónapos munkája is társult. Ebből adódik, hogy tényleges barlangozásra nem jutott idő és energia.

Röszs nyelvek /avagy talán hozzáértők/ szerint az ember 7 évente változik, és a 7x7.-dik év alapvetően fordít rajta. Nálam idén telt ki ez az időszak, és tényleg erős változás történt érdeklődésemben. Részben eddig /általam/ nem ismert tartományokba kukkantottam be, részben egyik elhagyott kedvesem, a felszíni csavargás és nézelődés vágya tört fel nagy erővel. Ehhez járult a barlangok megúnása. 32 éve csinálom, ma már semmi újat nem látok bennük, "már nem öröm", mint azt a MELLÉKLET-ben olvashatod. Ugyanott ennek diagramos ábrázolását /adatait, mennyiségeit/ is meglelheted, valamint az érettségi találkozómra készült 30 év című történelmet. /bér/munkák, barlangi és ipari alpin tevékenységek

- Mászófal építése
- Lágymányosi hid vasmunka
- Tözsdepalota homlokzat vizsgálata /ezt a MKBT-n keresztül végeztem, 300 000 Ft nyereséget hozva a Társulatnak/
- Szilvásvárad vasuti bevágás kopogózása
- Suba-luk kiépítése /MELLÉKLET/
- Szeleta-bg. ásatás előkészítése

Szakértés a Duna-Ipoly NP. részére /MELLÉKLET/
Szemlő felújított kiállításához kövek vágása és
vékonycsiszolatok készítése

Barlangkataszter Rácskai, Szemlő

Barlangleírás Rácskai, Róka, Szemlő MELLÉKLET

Társulati tevékenység

MKBT ügyelet 2x5 óra

Közgyűlés 5 óra

Választmányi ülés 3 óra

Küldöttválasztás 2x2 óra

Közgyűlés 8 óra /ezen én is megkaptam a magamét/

Oktatás

Ferenc-h-bg. előadás/Myotis klub/

" túravezetés

Fazekas gimnázium csepkőrekonstrukció konzultáció

Barlangjáró I. tanfolyam földtan előadás /Myotis klub/

Nagyharsányi-bg. előadás /Myotis klub/

Barlangföldtani tanfolyam 6 előadás x 8-9 fő

Okosodás

Hevesi A. Bükk előadás /Myotis klub/

Korpás L. Érc-karszt előadás

Földszugárzás mérés vizsga

" árnyékolás tanfolyam

Táltos alapfok tanfolyam

Egyéb szakmai szórakozások

Vékonycsiszolatok katódlumineszkópos vizsgálata /120db/

Barlangföldtan jegyzet korszerűsítése

és ennek számítógépre vitele /23 000Ft gépelési díj/

Vékonycsiszolatok fotómásoltatása /kb.200 db, ennek

költsége képenként 200 Ft/

Vékonycsiszolatok nyilvántartása téma és lelőhej sze-

rint MELLÉKLET

Szép Ernő "barlangjai" MELLÉKLET

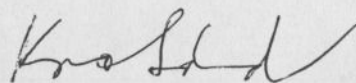
Barlangföldtan versekben "

Ajánlom magamat! /Szándéknyilatkozat, bármit is je-
lentsen az/ MELLÉKLET
Kutatási terv 4760 területre MELLÉKLET
" Ferenckettő-bg.-ra "
Adattár a pincében "
A lényeg sohasem látható "

Nos hát, ennyi volt 1999-ben, amiről úgy gondolom, hogy
érdemes a megörökítésre. Rád /is/ van bizva, hogy mennyi
idő alatt felejtess el, avagy hogy felkeresel-e kérdések-
kel. Földtani munkám már jópár éve senkit nem érdekel,
senki sem kívánja folytatni. Nem baj, én szerettem csinálni,
jól éreztem magam. Ha egyszer talán megjelenik az 1993
és 1995 évi Karszt és Barlang, abban még van /talán/ irá-
som, újabbat nem tudok.

Szervusztok !!!!

2000.január 9.

Kraus Sándor

MELLÉKLETEK

A Suba-luk "felújítása"

A Bükki Nemzeti Park megbízásából elkészült az ősember-leleteiről híres Suba-luk kiépítésének második üteme is. Az első ütemben a barlang kürtője mellett egy betonnal rakott 6 m hosszú kőfal épült az omladék beguruló kövei ellen. Ezt a munkát a MKBT végezte, míg a jelenlegi feladatokat a Barlang BT tagjai készítették el.

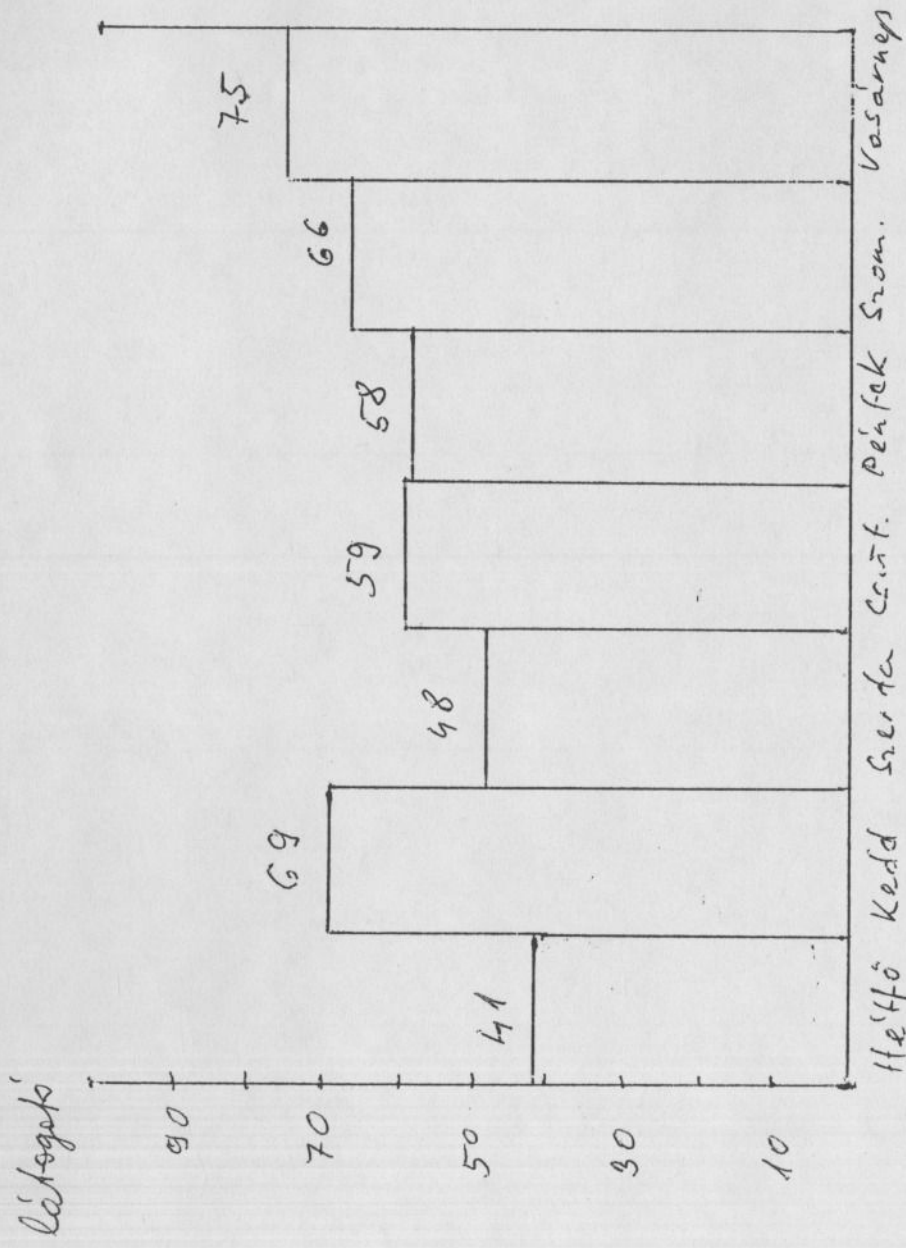
A völgytalptól 55 m magasan levő Bejárattól 79 db, betonba ágyazott kő lépcső került a régi, javarészt már kimezdult falépcsők hejére. A sziklás útszakaszon 35 m hosszúságú csőkerlát lett felállítva, és a kőzetfelszín megtisztítással lett járhatóbbá téve. /Papucsban így sem ajánlott./

A barlang előtti régi meddőhányó síkján két padot rögzítettünk az áthejezett tüzrakóhej mellett. Az ismertető- és figyelmeztető táblákat a Nemzeti Park készítette el. A barlangban kővel szegéjezett járóútvonalat alakítottunk ki, amin 21 kőlépcső készült, betonozás nélkül az agyagba ágyazva. Az oldalág "ablakába" 2 m hosszú biztonsági kerlát került.

A munkálatok ideje alatt jegyeztük a barlanglátogatók számát; időpont, felnőtt, gyerek részletezéssel. A lakott területtől, Cserépfalútól 2 km-re levő, alig jelzett köves úton megközelíthető barlangban meglepően sok látogató járt, döntő többségük szeméjautóval. ^{személy} Belföldi vendégforgalommal foglalkozóknak érdemes volna elgondolkozni az adatkön, mert ha különösebb hirverés nélkül ennyi embert érdekel a Suba-luk, akkor igen lehetőségű más barlangokkal is foglalkozni kellene. Propaganda és belépőjegy esetén hátha sikerülne lecsökkenteni a létszámot...

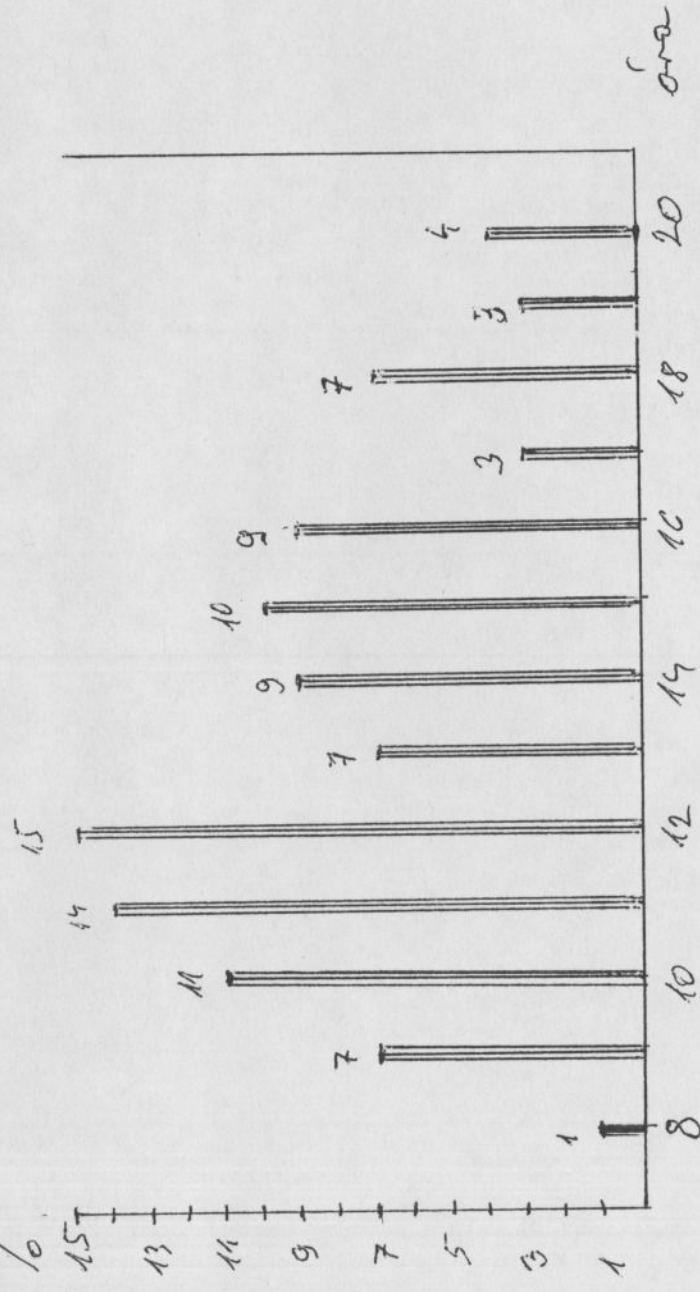
1999 július 26

Kraus Sándor

A Szabó-luk látogatói száma 1999 júliusában
 3 hét látogató (965 fő) a településen

Látogatások
száma %
aránya %

1999. július 10-án
A Sza - luk napi látogatásforgalma
3 hét (965 fő) alapján

BARLANGTANI SZAKVÉLEMÉNY

a Duna-Ipoly Nemzeti Park által lefoglalt
borsókövekről

Kraus Sándor
1999

Barlangtani szakvélemény

a Duna-Ipoly Nemzeti Park által lefoglalt borsókövekről

A minták rövid leírása

A/ Barnás árnyalatú nagy kalcitonon /őscsepkő?/ nőtt 2-15 mm vastag fehér borsókő. Az alapot képező kiváláson néhol vörösgyagos bevonat, ehhez tartozó visszaeldás illetve apró /mm nagyságrendű/ törmelék rácementálódása látható. 6 db, a legnagyobb 11 x 15 x 6 cm méretű.

B/ Sárga kalciton nőtt 3-20 mm vastag kiválás, ami borsókő és csepkő váltakozásából áll.

2 db, a legnagyobb 12 x 7 x 6 cm, és 2 db kalcit.

C/ Vörösgyagos kőzettörmeléket cementáló és részben beborító fehér, apró borsókő-kiválás.

3 db, a legnagyobb 11 x 10 x 5 cm méretű.

D/ Sárga és vöröses agyagos kőzettörmeléket borító sárgás árnyalatú borsókő-kiválás. A borsó-egyedek mérete az előzőnél nagyobb, átlag 5 mm átmérőjű.

5 db, a legnagyobb 8 x 6 x 5 cm méretű.

E/ Mészködarábon nőtt nagyméretű borsókövek. A kiválás teljes "magassága" 8-12 cm, a borsó-egyedek mérete 5-20 mm. A kiválás felületén, üregeiben több helyen cementált kiválásmorzsa vannak, néhol vörösgyagos elszíneződéssel.

4 db, a legnagyobb 20 x 16 x 8 cm méretű.

F/ Szürkés színű borsókőre települt hófehér borsókő-kiválás, aminek vastagsága 6 cm. A kiválásban porszerű szakaszok is vannak, amiknek anyaga valószínűleg nem kalcit. A borsók nagysága 1-4 mm.

3 db, a legnagyobb 12 x 10 x 8 cm méretű.

G/ Csepkőre nőtt borsókő, a 3 x 4 centiméteres átmérőjű és 8 cm hosszú függőcsepkő egyik oldalán 3-8 mm átmérőjű borsókák fejlődtek.

H/ Borsókő csoportok, magasságuk 3-6 cm, a borsó-egyedek mérete változó, több képződési fázis alakította ki őket. Az alsók /idősebbek/ felszínén fekete bevonat van, ami alatt gyakran visszaoldás látható. A fekete /szürke/ réteg fölötti kiválás tömör, hófehér.

7 db, a legnagyobb 10 x 5 x 5 cm méretű.

J/ Borsókő csoportok, vörösgyagos felszíni elszíneződéssel, a szabadon levő részeken szürke lerakódással. Ezen később már fehér újabb kiválás történt, 0-2 cm vastagságban. 3 db, a legnagyobb 11 x 7 x 5 cm méretű.

K/ Szürke mészkőre nőtt vastag borsókő-kiválás. A kőzet felülete erősen oldott, vörösgyagos. Erre max. 16 cm magasságú borsókő-csoportok nőttek. Felső részükön mállottak, amit szürke elszíneződés követ. Ezután még kevés fehér kiválás fejlődött.

2 db, a nagyobbik 25 x 12 cm méretű.

L/ Fehér kalcitkristályok.

6 db, a legnagyobb 4 x 2 x 2 cm méretű.

A minták barlangtani értékelése

A vizsgált képződmények több kőzetüregből származhatnak, de a G-K jelűek külleme azonos származási helyet valószínűsít. Ezek és az E jelűek méretük és jellegük alapján bizonyosan nagyobb üregben képződtek, míg a többi kisebből is származhat.

A minták mindegyike erősen sérült, töredezett felszinű, tehát feltételezhető, hogy törmelékből /kőfejtés/ gyűjtötték őket.

A kiválások -- a jogi eljárás lezárása után -- barlangföldtani célú tudományos /laboratóriumi/ vizsgálatokra éremesek és megfelelőek, de közgyűjteményben történő elhelyezésre töredezett felületük miatt nem használhatóak.

1999 január 8.

Kraus Sándor
geológus

Barlangtani szakértői eng. száma 040-17/1994

Budai-hegység, Remete-szurdok, Nagykövácsi

Hossza Mélysége Bejárati magassága

A Budai-hegység nyugati részén levő Nagykövácsi-medencét triász mészkőből álló hegyek veszik körül. A kelet felé nyitott terület vizei a Remete-szurdokon át fojnak el. A Szurdok bejáratánál évtizedekig fejtették a mészkövet részben útkövezés céljára, főleg pedig a hejben működő mészégetők számára. A munkások egy része a közeli Rácski- /vagy Rácskai-/telepen lakott.

196.-ban egy nagyobb üregről szerzett tudomást Kessler Hubert, aki hamarosan bejárta majd feltérképezte a barlangot. A bányászok elmondták, hogy már hosszú ideje fejték az üreget, és töltik be a bányaudvar szintje alatti részét. A különlegesen dús kiválások miatt Kessler javasolta a barlang további részének védelmét, és ami ezzel járt, a kőfejtő leállítását. Erre csak a csak évek múlva került sor. Ezután néhány barlangkutató csoport próbált további részeket feltárni, különösebb eredmény nélkül. 1985 után megkezdték a kőfejtő "rekultiválását", ami szeméttel történő feltöltést jelentett. A Természetvédelmi hatóságnak szerencsére sikerült elérnie, hogy a barlang bejárati nyílása szabadon maradt, csak a lejtőn leguruló anyagok hullottak belé. Ezt többször felgyújtották, míg 1994-ben az akkori kutatócsoport kitakarította a bejárati részt, és rakott kőfállal eltorlaszolta azt. Ugyanakkor a szomszédos üreg felől új nyílást bontottak, amin csak kötéllel lehet lejutni.

A barlang triász mészkőben alakult ki, aminek jellemzője az 1-1,5 m vastag, tömör ~~szilikátszerű~~ rétegek közé települt 20-50 cm vastag breccsaréteg. Ez határozza meg a jellemző szelvényt is: a kioldódott üregbe a breccsaréteg mentén leszakadt nagymennyiségű anyag tölti fel a termék ~~alsó~~ ismeretlen alsó részét. Az eredeti üregesedést ^{méghatározó} ~~irányító~~ EK--DNY irányú fő törés-

vonal hasadéka jól felismerhető, alján van a "Tölcsér" nevű bontási hej, aminek anyagából pliocén ősmaradványok kerültek elő. Feltehetően a Budai-hegység többi üregrendszeréhez hasonlóan ez a barlang is a méjből feláramló langyos víz oldó hatására keletkezett. Az egyre nagyobbodó termek teteje leszakadozott. Jelenleg két termet ismerünk, aljuk befelé lejtő törmelékből áll. A bányaudvarban betöltött járatok megtisztítására még nem történt kísérlet. A belső teremben két hejen végzett bontás a kőzetfal és a kitöltő omladék határán ment lefelé, de új szakaszba még nem sikerült bejutni.

A kialakulást vezérlő főhasadék mentén felfelé jól fejlett gömbüstöket láthatunk, amiket nem borít kiválás, és bennük a kőzet felülete mállott, kissé puha. A kőfejtés robbantásai miatt a falak nagyon sok hejen töröttek, repedeztek, gyakoriak a friss omlások is.

A hegység egészét érintő ~~xxxxxxxx~~ egykori vízszintváltozások miatt a barlangban is több elöntési szakasz volt, aminek hatására a kiválások több típusa került egymásra.

A mállott kőzetfelszínről induló kiválásban barnásfekete réteg vas-mangánbaktériumok tömeges jelenlétét bizonyítja. A több centiméteres vastagságú borsókőgyüttesek jelzik a /meleg/víz alacsonyabb szintre húzódását, míg a köztük levő vékony kalcitlemezek nagy tömegéből -- ami a barlang legmagasabb részén is megtalálható -- ismételt vizelbontásra, azaz vízszintemelkedésre következtetünk. A lemezek vékonysága csepegéstől vagy buborékoktól zavart tőfelszint jelenthet. Az alsó terem keleti oldalán nagy felületet borító apadási szinlők legalább egy időszakban rendszeresen ingadozó vízszintet dokumentálnak.

A "Tölcsér" hasadékából hosszú ideig meleg levegő áramlott fel, aminek páratartalma lecsapódott a kiválásokra, és erősen visszaoldotta azokat. Néhol jól látható a 10-15 cm vastag kiválás-sorozat oldalára tapadt, egykori aljaatát

jelző anyagok maradéka. A barlang vízszintjének változása még nincs feldolgozva, ezért nem tudjuk pontosan az egyes változások sorrendjét és mértékét.

A felső teremben a falakat és az aljzati kőtömböket 1-2cm vastag, összefüggő kalcitréteg borította, aminek sejemfényű felszínéről /ennek szakmai neve "barlangi borsóny"/ 3-5 mm magas, áttetsző kristálygyedek emelkednek. Ez alakjában és valószínűleg képződésmódjában is megegyezik a néhány más barlangból ismert "koronás borsókő" koronájával.

Szintén a felső teremben voltak gyakoriak az aljzatról felemelkedő borsókő tuskók /logomit/, amik 5-10-20 cm magas, 3-10 cm átmérőjű fenyőfa-csemetékhez hasonlítottak. Ma már csak néhány szakmai gyűjteményben van belőlük mutatóban, pedig ritka képződmények, ezek voltak a barlang legnagyobb értékei.

A kőzetén átszivárgó vízből néhány centiméteres függő-csepkövek váltak ki a felső üreg tetején és több szakaszon a falakat borító kiválásokon is. Ezek ma is fejlődnek, nedvesek, csepegnek. A bejárat közelében többször elégetett szemét korma nem tudott megtapadni nedves felületükön, így ma a fekete ~~háttér~~ menyezet háttére még jobban kiemeli csillogó fehérségüket.

A barlang különlegessége a már javarészt tönkretett, ritka kiválások és visszaoldott képződmények változatossága. Ellentmondás, de éppen a sok omlás, képződmények rongálása az, amitől láthatóvá vált belső szerkezetük. Néhány kiválás mikroszkópos és más műszeres vizsgálatán és néhány üledék iszapolásán kívül komolyabb feldolgozása még nincs a barlangnak, bár a térképét már többen is elkészítették. Fokozott védelme a kőfejtő feltöltése idején vált szükségessé, így az eltemetéstől megmenekült, de a robbantásoktól és a hosszú ideig tartó nyitottság miatt képződményei rendkívüli mértékben károsodtak. Jelenleg csak a repedt, laza kőtömbök leomlása veszélyezteti a barlangot, valamint a túrázás során szándékosan okozott rongálás lehetősége.

A kőfejtő omlásveszélyes falának tövében találjuk a bejáratot. A vasajtó kulcsát a Természetvédelmi hatóságtól lehet igényelni, vagy a barlangban dolgozó csoporttal kell felvenni a kapcsolatot. Belépve egy termecske alján ereszkedhetünk le az eredeti bejárat rakott kő fala mellé. Ehhez 10 m hosszú kötélre van szükség, aminek alsó 2 métere szabadon lóg, a többi a lejtős, csúszós falon felfekszik. A felső terem tetejénél vagyunk, minden fekete a koromtól. A törmeléken lejjebb óvakodva feltűnnek az apró fehér csepkövek, majd az aljzat törött, taposott kiválásai. Lefelé haladva a terem közepén egy méteres csepködombot találunk, aminek szétvert felszine alól előtűnik az eredeti kalcitlemez-kúp.

Kissé jobbra tartva a fal mellett tudunk legbiztonságosabban lemenni az alsó terembe. A többi átjáró a kőfejtő robbantásai miatt életveszélyesen omladékos. Az átjáró után megállva ~~sz~~ belátjuk az egész termet. Jobb oldalán vannak a ritka kiválások és visszaoldott felületek. Jobbra lefelé a "Tölcsér", míg fölötte a főhasadék gömbüstös felső részébe láthatunk. Felmászni nem érdemes, mert csúszik, omlik és nincs tovább. A terem bejáratával szemben levő /északi/ végén a fal mellett lemászhatunk a "Kalcitos" /pontosabban: kalcitlemezes/ bontási hejre, ahol a szálkő és az omladék határán próbáltak továbbvezető utat találni a kutatók.

Visszafelé ugyanezen az úton haladunk. Összességében elmondható, hogy ez a tönkretett, kis barlang csakis a szakemberek érdeklődésére tarthat számot, túracélpontnak nem alkalmas.

1999 december 13

Kraus Sándor

Pilis-hegység, Róka-hegy, Budakalász /?/
 Bejárat magassága 236 + 14m
 Hossza kb. 70 m vízszintes kiterjedése 18 m
 Mélysége 38,7 + 14 m kútgyűrűzött akna
 Térfogata kb. 600 m³

A Pilis-hegyvonulat DK-i végződése a Duna árteréből meredeken kiemelkedő Péter- és Róka-hegy. A 247 m csúcsmagasságú hegy oldalában hatalmas kőfejtő tárja fel a triász kori mészkövet. A hegy tetejének NY felé lejtő fensíkján eocén mészkövet fejtettek több helyen, szintén építőkönek. Utóbbiak közül már csak az Üröm határában levő "Laposkő-bánya" működik, a többit feltöltötték, sőt a terület beépítése is megkezdődött. A barlang jelenlegi bejárata a hegyet Csillag-hegy és Üröm között átszelő út ~~XXXXXXXX~~ melletti meredek lejtőjü feltöltés tetején, a peremtől kb. 10 m-re van, sűrű bozótban ^{van}. A fűből 30 cm-re kiemelkedő kútgyűrűt likacsos vaslemez ajtó zárja le.

A kőfejtés során 1959 őszén nyílt meg a barlang bejárata. A bányászok értesítették Szilvássy Gyulát, a Budapesti Vámőr Egyesület Barlangkutató Csoportjának vezetőjét, aki társaival hamarosan be is járta az üregrendszert. ~~E~~ Első ismertetőjét a MKBT Tájékoztató 1959 októberi számában tette közzé, majd további vizsgálatok eredményeit és leírásokat publikáltak. Az 1960-ban készült térképezéskor 64 m mélységű volt a barlang, ami 1979-re 39 méteresre csökkent /Nohl Gy.--Tihanyi P./.

A vastagpados triász mészkőre települő eocén mészkő érintkezése a kőfejtőkben néhol látható volt. Ennek deciméter vastag sávját a barlangban is fel lehet ismerni; ez a Cápaszáj nevű, mesterségesen kitágított szükületnél van. A kőfejtőben a bejárat mellett jól látható /volt/ egy erős kőzetcsúszási felület /vetősík/, aminek iránya azonos a

barlangban végig követhető, átlagosan 10 cm vastag kalcittelérrel. Az üregesedést okozó kevert langyos viz feltörése ezt és egy közel merőleges repedést követett a jégkor régebbi szakaszában. A fő törés vastag kalcittelérén kívül több helyen vékony kalciterek is kipreparálódtak a falból.

A terület vízszintjének mélyebbre kerülése után a felszínről beszivárgó csapadék vette át a terepet. Nagyon sok, bár viszonylag kisméretű cseppkő képződött a barlangban. A felszíni hőmérséklet újabb csökkenése /"jeges" időszak/ miatt a beszivárgás lecsökkent, és a belső anyagáramlás megerősödött. A mélybe nyúló akna alján melegebb volt, mint a felszinközeli részen. Ez belső légáramlást indított meg, fent páralecsapódásos oldással, a falakon és lent pedig párolgás miatt kiváló és növekedő borsókövek tömeges képződésével. Ezekre a kiválásokra a mai éghajlati viszonyokban apró, néhány centiméteres cseppkövek nőttek.

A barlang felső részén egymásba nyíló gömbfülkés üregek vannak, amiken lejtősen lefelé érjük el az eocén mészkő alját jelző szükületet, a Cápaszájat. Ezalatt a triász mészkőben a szelvény lényegesen nagyobb lesz, a főtén továbbra is gömbüstökkel. Meredek lejtő vezet a Nagy aknához. Ez két részből áll, a felső egy párkánnyal torkollik a mellette levőbe. Itt már jól látszik, hogy a kioldódás az egymást keresztező két tektonikus sík mentén történt. Az egész barlangot végigszelő vastag kalcittelér kipreparálódva mélyen benyúlik az üregbe.

Lefelé haladva egyre dúsabb a borsóköves bevonat. Az ereszkedéstől távolabbi részeken nagy foltokban még érintetlen a kiválás, néhol arasznyi cseppköveket is borsókó borít. ~~kk~~. Különleges az először itt megismert "koronás borsókó" tömeges előfordulása. A centiméter átmérőjű borsókon aprócska kalcitkristályok fejlődtek, átlátszó koronaként diszítve azokat. Ez a nagytömegű, jórészt még ép kiválás a barlang különös értéke, ami indokoltá tette fokozott védelmét.

A felfedezést követően részletes, műszeres ásványtani feldolgozást végzett Ozoray György, míg az élővilágot Loksa Imre vizsgálta. Később, 1970-ben Bartha Zsolt algavizsgálatakat végzett, Kraus Sándor pedig 1980-ban kiválások és kitöltések leírásával foglalkozott a tektonikai feldolgozás mellett. Klimaméréseket több hullámban végeztek a felfedezéstől 1998-ig. Meglepő eredményeket csak az utóbbiak hoztak: a kőfejtő feltöltése után /1987/ a barlang bejárata elé épített kútgyűrűs lejáróaknából 33°C -os CO_2 -tartalmú gáz áramlott felfelé. ~~1987~~ 1998-ra már "csak" 22°C volt a barlang bejárati hőmérséklete. Ennyit a fokozott védelem hatékonyságáról.

A kőfejtőben elhelyezett 15-20 m vastag törmelék a tilalom ellenére belekerült szerves szemét lassú rothadása miatt felmelegítette a környezetet. Ennek mérségét nem tudjuk, sem pedig azt, hogy milyen összetételű oldatok és gázok jutottak le a barlangba, és hogy ott milyen változások történtek a képződményeken. 1998-ban megkezdődött a mérés, de a rendelkezésre álló pénzüsszegeből csak a kútgyűrűs akna aljáig tudtak lejutni a vizsgálattal. Következő lépés volna légzőkészülékkel lemenni a barlang aljáig, és ott gázmintavevő csövet elhelyezni.

A barlangbejárásához /a levegőn kívül/ 15 + 3 + 5 + 30 m kötél szükséges, a hozzávaló felszereléssel. A kútgyűrűs akna alján a barlang tényleges bejáratát páncélaajtó zárja el, kulcsa a felső lemezajtóval együtt a Természetvédelmi hatóságtól igényelhető. Az ajtó után függőlegesen lefelé szűkület van /3m kötél/ majd a továbbiakban kényelmes szelvényű az egész barlang. A Cápaszájhoz bekötött 5m kötél a ~~fx~~ visszamászáshoz szükséges. A Nagy akna mélysége kb. 20 m.

Bartha Zs./1970/A Róka-h-bg.algái * MKBT Tájékoztató

Kraus S./1980/ Mintaleírások * MKBT Adattár

Ozoray Gy./1960/Ujannon megismert hévferrásnyom Budapest - Földtani Közöny/3

Szilvássy Gy./1959/Megtalálták a Római-fürdő ősferrását...= MKBT Tájékoztató

1999 december 8

Kraus Sándor

Szemlő-hegyi-barlang, Zöldmáli-csepkőbarlang,
Budai-hegység, Ferenc-hegy /Zöldmál/, Budapest II kerület
/Eredeti/bejárat 206 m magasságban
Hossza 2201 m mélysége 50,4 m, vízszintes kiterjedése 283m
Térfogata 7355 m³

A Rózea-domb északi határa a Ferenc-hegy vonulata. Ennek keleti, Dunához meredeken lefutó nyúlványa határolja a Hármashatár-hegyről induló Szép-völgyet. A hegyoldal felső, lankásodó részén kisebb kőfejtőben 1930-ban üreget találtak. A keskeny járaton Futó András és Kessler Hubert jutott le először a barlang főjáratába, az Óriás-főjósóba. Az addig még senki sem látott, különleges kiválások szenzációt keltek a szakmai és a közvélemény körében is. A rendszeres bejárás során néhány nap alatt megismerték a két főjáratot. Gondot csak a Tú foká okozott, aminek szükületén eleinte csak Szekula Mária fért át. A Túristák Lapjában még abban az évben részletes, fényképes beszámoló jelent meg a barlangról. A Kuszóda egyes részeit 1930-ban, feltehetőleg térképezés közben fedezték -- tárták fel. Hosszú szünet után, 1958-ban sikerült a főág további részébe jutni a Halál omladékán keresztül. A bontási, biztosítási munkákat Falánkai János vezette.

Orvosi és barlangtani vizsgálatok céljából 1967-ben nyolc főből álló csoport táberezett a barlangban 30 napon keresztül. A köztük levő televízió-riporter, Bokodi Béla rendszeresen küldött felvételeket tevékenységükről, így az ország lakossága nyomon követhette munkájukat.

1973-ban, szintén barlangi táborozás során a Ferencvárosi Természetbarát Sportkör tagjai Puskás Csaba vezetésével az Agyagos-terem kitöltésének szélén, kihasználva az üreg morfológiájából adódó lehetőséget, keleti irányban néhány napos bontással nagyméretű új főjósó-szakaszba jutottak. Másnap, ~~április 11-én~~ sikerült átjutni az omladékos végpontra, és bejutottak a jelenlegi túraútvonal első állomását jelentő terembe. A felfedezés április 11.-én, a barlang részletes felmérőjének, Horváth Jánosnak születésnapján történt, így eredetileg János-teremnek nevezték el. Itt már erősen megközelítették a felszint, ezért ismét felmerült a barlang idegenforgalmi célra történő kiépítésének lehetősége. Ez 1974-ben kezdődött meg, de tulajdonjogi

a barlang részletes felmérőjének, Horváth Jánosnak születésnapján történt, így eredetileg János-teremnek nevezték el. Itt már erősen megközelítették a felszint, ezért ismét felmerült a barlang idegenforgalmi célra történő kiépítésének lehetősége. Ez 1974-ben kezdődött meg, de tulajdonjogi problémák miatt egy 50 méteres függőleges aknával jutottak le a barlangba. Később azután elkészült a ma használatos, 80 m hosszú lejtakna, majd a fogadóépület is. Végül 1986 őszén, tehát alig 12 év után megnyílt a barlang a vendégek számára.

A kedvező lejutási lehetőségek miatt kísérletezni kezdtek az addig csak a Béke-barlangban végzett légzőszervi betegségek gyógyításával. Ennek fő támogatója a felfedező Kessler Hubert volt. Hamarosan kitűnt, hogy néhány órányi lent-tartózkodás erős javulást hoz az asztmás betegek állapotában. Az egyre szaporodó mérések és kísérletek alapján 199.-ben gyógybarlanggá nyilvánították a barlangot. Jelenleg naponta két csoportban, reggel és este járnak a betegek a barlangba, ahol általában 1 hónapos kezelési időszak alatt többségük teljesen meggyógyul, de legalábbis néhány évre tünetmentessé válik. 199.-től 1999 végéig kb. beutalt szeméjt, főleg gyerekeket fogadott a barlangterápiás állomás.

A Budai-hegység északkeleti végződése a Hármashatár-hegy tömbje. Ez a hegység többi részéhez hasonlóan triász dolomitból és mészkőből áll, itt azonban változó vastagságú eocén mészkő és márga is található rajta. Ennek 40-60 m vastag rétegcsoportjában oldódott ki a Szép-völgy -- Rózsa-dombi barlangvidék eddig már közel 30 km hosszúságban megismert üreghálózata.

A földkéreg mozgásai miatt különböző irányú törésrendszerek alakultak ki a hegységek anyagában, és a rések mentén lehetővé vált a víz áramlása. A Pesti-síkság méjebb részein felmelegedett víz feláramlása is igen hasadékokban történik, míg végül a hegység peremén felszínre léphet. Ezek

a langyos források, amiknek egyike a Császár- és Komjádi-uszoda mögött levő Malom-tóból ~~induló~~ nyíló Molnár János-barlang 400 m hosszú vizalatti hasadékrendszer. A földtani közelmúltban, néhány százezer éve a forrásszint feljebb volt /vagy a hegytömeg volt méjebben/ és az akkor kioldódott vízjáratok egyike a Szemlő-hegyi-barlang. Az üregképződés időpontjára csak a forrásvizből kivált mészsanyag korából lehet következtetni, míg a barlangon belüli vízszint-változás nyomai a képződmények vizsgálatával jól nyomon követhetők. /Kraus S. 1993/

Jelenleg csak enyhe csepegés van a barlangban, ami néhány centiméteres csepköveket hozott létre. A felfedezés-kor 10-20 cm hosszú, borsóköves csepkövek tömege díszítette a barlangot, amiből mára csak néhány fénykép maradt... Az üregrendszer DNY vége felé egy folton van nagy felületű csepkőlefojtás, aminek legszebb részlete a Föld Szive.

Képződésmódjából adódik, hogy a Szemlő-hegyi-barlang néhány közel párhuzamos hasadék kitágult részeiből áll. A magasba nyúló, néhol 40 m függőleges kiterjedésű járatok szélessége 1-5 m. Az ennél nagyobb "termek" általában egymást hegyes szögben keresztező repedések miatt leszakadt kőzetanyag hején vannak. A kiépített részokról az omladékokat kihordták, a többi szakaszon viszont bőven található, erős függőleges tagoltságot okozva az aljaaton. A sok fellemászás közben jól látszik az is, hogy a képződmények az alsó, többnyire kiszélesedő szintben dúsulnak, fent pedig omlást vagy gömbfülkés oldott záróformákat találunk kopár kőzetfelülettel. Az üregek oldódása során a kőzet rétegeinek különböző agyagtartalma miatt 10-30 cm széles sávokban beméjedő formák, gömbüstök képződtek. Ez az alakzat az összes környező barlangra jellemző.

A budai barlangok közül a Szemlő-hegyi volt az első, amiről bizonyosnak vélték, hogy melegvizes eredetű. Az itt látott képződmények közül három típus van, ami tömeges előfordulásával alapvetően különbözik az addig ismert hidegvizes, patakos vagy "csepköves" barlangok kiválásaitól. A centiméteres átmérőjű gömböcskéket "szőlőkőnek", borsókőnek nevezték. A néhol centiméteres vastagságot is elérő, tenyérnyi felületű lapocskák neve kalcitlemez lett. A méjedésekben és a Kuszoda teljes felületén birkagyapjúhoz hasonlító "karfiolok" vannak. Mindezek anyaga kalcit, tehát azonos a

nevezték. A néhál centiméteres vastagságot is elérő, tenyérnyi felületű lapocskák neve kalcitlemez lett. A fülkékben és a Kuszoda teljes felületén birkagyapjúhoz hasonlító "karfiolok" vannak. Mindezek anyaga kalcit, tehát azonos a befoglaló mészkő anyagával. A barlang kioldódása után a méjebbre süjjezt vízszint tavat alkotott az üregekben. A medence falain akár 10 cm vastagságban is összefüggő ~~kixáixx~~ kéreg vált ki, aminek felszine enykén tagolt, domború. A tó felszínén tized-milliméter vastag hárttyák alakjában úszkált a kiváló anyag. Ijent látni ma is a Gellért-fürdő 1.számú forrásának medencéjében. A lemezkék a legkisebb hullámzás hatására lehullanak a tófenékre, néhányuk pedig a fal kiugróin akad fel. Itt azután megvastagodnak, összenőnek.

A még alacsonyabbra kerülő ~~xxixgixxx~~ héviz később már csak ~~mxixx~~ alulról melegítette az aljzatot, hasonlóan a mai padlófűtéshez. A magasba nyúló hasadékok felső részén a közeli felszín hűtő hatása miatt a pára lecsapódott, és több méteres gömbfülkéket oldott a kőzetbe. A lefelé szivárgó oldat lent elpárolgott, és kivált belőle az oldott anyag. Az aljzat kiemelkedő felületein és a falak alsó részén nagy mennyiségű borsókő növekedett a magasból állandóan érkező oldatból. A külszíni időjárásnak megfelelően a hőkülönbség erősen váltakozott, ami a leszivárgó víz mennyiségét is befojásolta, és ezért a borsók rétegesek lettek.

A melegvizes időszak végeztével a kőzetben levő pirit bomlásából származó ~~pixix~~ gipsz anyaga centiméter vastag kéregként borította be a barlang egyes méjebb részeinek felületét. A felfedezéskor hóként csillogó Gyémánt-fülke és a Hópalota ma már nyomokban is alig őrzi ennek anyagát.

A Szemlő-hegyi-barlang különleges értéke a nagy tömegű és változatos hévizes kiválás, amihez társul a jó megközelíthetőség is. Szakmai körökben Budapestet a barlangok városának tartják, ahova a hévizes barlangokkal foglalkozó szakemberek gyakran látogatnak. Másik, az embereket közvetlenül segítő különleges tulajdonság a barlang gyógyhatása. A vá-

rosi élet egyik hátránya a légzőszervi megbetegedések rohamosan növekvő száma. A főleg gyermekkorban kifejlődő asztma az itteni kezelés hatására a betegek kb.90 %-ánál elmúlik. Ennek hatótényezőit még nem ismerik, bár sok és sokféle tudományos vizsgálatot végeztek -- végeznek a barlangban. A levegő gázainak, a benne lebegő szemcséknek, mikroorganizmusoknak meghatározásával, mérésével több szakember és intézmény foglalkozik, többéves adatsorok vannak már, de az igazi hatótényező még ismeretlen. Ez nem meglepő, ha ~~xxxxxxxx~~ ~~xxxxx~~ tudomásul vesszük, hogy ~~xxx~~ azt sem tudják, mi okozza az asztmát, honnan lehetne akkor tudni, hogy mi gyógyítja meg.

Természetesen a barlang földtani, ásványtani vizsgálatával is foglalkoztak már. Nagy pontosságú, részletes térképét 1961-62-ben Horváth János készítette el. ~~xx~~ Ennek alapján csinálták meg a fogadóépület kiállításán látható 1:100 kicsinyítésű térmodellt is, ami szintén ritkaság a világ barlangtani anyagai között.

A fentiek alapján magától értetődő, hogy a barlangot 19---ben fokozottan védetté, 199..-ben pedig gyógybarlanggá nyilvánították.

A barlang járatai a felszín közelébe nyúlnak fel, így a szennyazódás könnyen lejuthat oda. Az utak téli sózásának anyaga, a ritkán előforduló vízcső-törések vize, és a szerencsére kis méretű szennyviz-beszivárgás mind befolyásolja az üregrendszer tisztaságát. A gyógykezelés során levegőbe kerülő baktériumok a vizsgálatok megállapítása szerint néhány óra alatt elhalnak, így a barlang légtere ~~jóval~~ tisztább a steril műtőkénél. A régebbi időkben bekerült szerves anyagokat, faácsolatokat már kihordták, a falakat letisztították, és a kutatók is csak elektromos világítást használnak munkájuk során. A látogatók cipőjével behordott szennyazódást és a ruhákról lehulló textilszálakat a kiépített részen rendszeresen mossák,

A barlang idegenforgalmi része vezetővel látogatható, míg a többi szakaszba csak a kutatócsoport mehet be az engedélyezett munkák végzése céljából. A közlekedés megkönnyítésére több hejen vannak vaslétrák illetve drótkötél-hágcsó beépítve a barlangban, így annak minden része barlangász alapfelszereléssel, de csak elektromos világítással ~~végig~~járható.

A barlang alaprajzilag nagyobb része kiépített, betonozott útan végigjárható. A jellegzetes képződmények többségét tehát utcai ruhában megnézhetjük. A fogadóépületben túra előtt látogassuk meg a budai barlangokat bemutató kiállítást, ahol többnyelvű ismertetőszöveg, ábrák, térképek, fotók mellett képződményeket is bemutatnak. Itt van az üregrendszert ábrázoló térmodell is.

A lejtaknán megyünk le a barlang szintjére, majd egy vasajtón lépünk be az utoljára felfedezett Ferencvárosi-terembe. Az egyre magasodó ferde tetősík egy jól fejlett kőzetcsúszási lap, ami mentén az alatta levő kőzetanyag leomlott a barlang üregébe. Ennek tetején, a megvilágított felső nyíláson jutottak be az első kutatók a terembe 1973-ban. Középen, fejük felett van az Anyósnyelv, ami a ~~xxxx~~ hasadék hosszirányában húzódó, 10-15 cm vastag kalcittelér maradványa. Az üreget kialakító langyos víz alig tudja oldani a nagyméretű kristályokat, így a telérek hejben maradványok a barlangba. Ezt később borsókő borította be, kialakítva a jellegzetes felületet.

Balra egy mesterséges áttöréssel jutunk a Pettyes-terembe. Itt a kőzet felületéből vékony kalcitlerék és ősmaradvány-csomók állnak ki, amiknek bevonata "pettyes" lett miattuk. A járda meredeken emelkedve vezet az Omladék-terembe. Jobbra az út mellett látjuk a kiépítés során elvágott "karácsonyfákat", amik kalcitlemezből, az egykori barlangi tó vízfelezinén úszó mészhártyák felhalmozódásából cementálódtak össze. Enyhe lejtőn jutunk a Tű Fokához. Tábla örö-

kíti meg a fent látható /ma már erősen tágított/ nyíláson először átjutó kutatónő emlékét.

Tovább sétálva utunk mesterséges alagútban vezet, ami a felszínre nyíló liftakna mellett kanyarodik. Ujra visszaérünk a Hosszú-főjósóba, ahol érdemes balra néhány lépésnyit bemenni az eredeti állapotban meghagyott rövid szakaszba. Ismét lejtősen emelkedő, kanyargó főjósón sétálunk az Elágazásig. Fent, a sötétbe vesző hasadékban ágazik ki a Kuszoda, ami csak gyakorlott /és karcsú/ barlangászok számára járható, rendkívül szép termék láncolata. Egyenesen tovább haladva a Hosszú-főjósón, egy falazással megerősített részből hófehér "betoncsepkövek" lógnak fölöttünk.

Jobbra kanyarodva kiérünk az Óriás-főjósóba. A méretek az eddig látottakhoz képest valóban hatalmasak, pedig a hasadék felső részét, a még 20 méterrel ~~xxxxxx~~ /azaz majdnem 7 emelettel/ feljebb levő Sárga-termet nem is látjuk. Egyenes teraszról nézhetünk le a főjósó alsó részébe. Velünk szemben látszik a Bészorkány "vas orra", mellettünk jobbra pedig az egykor összefüggő gipszkéreggel borított Gyémánt-fülke. Jelenleg a barlangterápia során használt székeket tartják benne.

A lépcsőkön lemegyünk az Óriás-főjósó aljára. A jobb oldali /ÉNY/ falfelületen, a beöblösödésekben és az aljzaton is centiméter vastag kalcitlemezeket látunk a ma már ~~xxxxxxxxxxx~~ piszkosfehér karfiolokon. A bal oldali fal inkább borsóköves, de azon is vannak fentakadt és odanőtt lemezek. A további részekhez vaslétrán lehet felmászni, de a kiépített szakasz itt véget ér, a látogatók nagyjából ugyan-ezen az úton sétálnak ki a fogadóépületbe.

A kutatócsoport tagjai /és esetleges vendégeik/ a létrán majd rakott kő gátakon felfelé mászva érik el a Halál ácsolatát, amit 1957-ben sikerült átbontani. Jelenleg betonozott, acélgerendás biztosítás tartja az omladékot, de e fölött ma is minden indulófélben van.

Lejtőn megyünk le egy omlásos teremig. A Kuszoda törés-vonala itt éri el a főjárat repedését, és a hegyes szögben találkozó két sik közti kőzet leomlott itt is. Jobbra le-
 mászva a Hópalotába érünk. Érdeemes hanyatt fekvébe bekúszni a belső részbe, ahol fehér kiválások alkotják a menyzetet. Tovább haladva kisebb felmászásokkal érünk az Aprilis 3.-fojósóba. Mellettünk balra csepköves szakadék, fölötté ~~kis felthar~~ szép csepköves kiválásfolttal. Jobbra csúszós csepkőfelületen érünk ismét ~~xxix~~ egyenes részre. Innen előre sétálva, majd egyesével lecsúszva nézhetjük meg a Föld Szívét. Kimászva a kis járatból a fejünk fölött levő párkányra kell feljutni, amin végighaladva a Csengő-terembe érünk. A barlang délnyugati végpontját jelentő Közgyűlés-terembe egy emberderéknyi csövön ereszkérünk le. Felfelé érdekes szokott lenni a kijutás, de eddig még mindenkinek sikerült. Visszafelé ugyanezen az úton haladunk, illetve a Gombszagga-tón át bemehetünk az Aprilis 3.-fojósó csepköves szakadékába is.

Visszaérve az Óriás-fojósóba, sportbarlangászok néha felmászna a Sárga-terembe. Az eredeti bejárat felé vezető Örvény-fojósó alján nyílik a Rózslugas illetve a Kinizsi-szakasz még feltáratlan folytatással. Az Örvény-fojósó tetejétől lemászhatunk az Egyetemi-szakaszba, ahonnan átjutunk az Agyagos-terembe. Itt a barlangterápián részt vevő gyerekek számára csúszó-mászó alagutakat bontottak, ez a Gumi-maci-járat. A terem /fojósó/ északkeleti végén levő omladék-hegy bal szélén tudunk kimászni a kiépített részbe, a Ferencvárosi-terembe.

A betonjárdán visszasetálva felmehetünk a Kuszodába. Ennek termei két sorban hejezkeenek el, falaikat hófehér karfiolok tömege borítja. Itt is van kevés borsókő és kalcitlemez, de nehéz megközelíthetősége miatt minden sokkal épebb és tisztább állapotban található.

A túra során leirt részek a 2,2 km hosszú barlang járatainak kb. 80 %-át teszik ki. Az omladékos vagy nehezen megközelíthető felső járatokba és a kisebb, bár nem jelentéktelen oldaljáratokba csak szükség esetén mennek a kutatók is.

Irodalom

Kessler H./1930/ Az új Zöldmáli csepkőbarlang = Túristaság és Alpinizmus

Kadic O. /1933/ A Szemlő-hegyi-barlang kutatásának eredményei = Barlangvilág III/3-4

Horváth J./1965/ A Szemlő-hegyi-barlang 1961-62.évi felmérése = Karszt és Barlang

Schönviszky L./1965/ A Szemlő-hegyi-barlang irodalma = Karszt és Barlang

Bokodi B./1967/ Harminc nap a föld alatt = Sport

Kraus S./1993/ A Szemlő-hegyi-barlang vízszintváltozásai = Karszt és Barlang

Vékonycsiszolatok tárgykör szerint

Barit, gipsz 18 db.
 Biológia 27
 Borsókő /és aragonit/ 151
 Csepkő 91
 Egyéb kiválások /és kalcitszivacs/ 11
 Fojóvizi 5
 Heliktit 12
 Kalcitlemez 27
 Karfiol, felhő 18
 Kőzetek 130
 Limonit, fekete kéreg 22
 Lublinit, montmilch 14
 Óskarszt /és nagy kalcit/ 27
 Üledék, agyag 37
 Vizalatti kiválás /és gyöngy/ 20
 Vízszint kiválás 9

1999 december 25

Vékonycsiszolatok lelőhej szerint

4760 terület és kis barlangok	52 db		
Agteleki-karszt	10		
Bajóti Öreg-kő barlangjai	3	Sátor-kő-pusztai-bg. és	
Bátóri-bg.	6	Strázsa II hasadékgb.	10
Béke-bg.	4	Sejvári-ördögluk	5
Buda-bg.	20	Szabadság-bg.	10
Budai-hegység	41	Szalónnai-bg.	3
Bükk-hegység	20	Szemlő-hegyi-bg.	47
Dorog-Töködi barlangok	12	Tatai barlangok	5
Egyéb hejokról	27		
Esztramos-hegy	8		
Felsőpetényi-barlangok	6		
Ferenc-hegyi-bg.	11		
Földvári-bg.	16		
Gerecse-hegység	6		
József-hegyi-bg.	7		
Keselő-hegyi barlangok	6		
Kő-lukak	4		
Külföld	57		
Leány-Legény-bg.	3		
Mátyás-hegyi-bg.	7		
Mecsek-hegység	4		
Meteor-bg.	5		
Miskolctapolcai-bg.	3		
Nagyharsányi- és Beremendi barlangok	8		
Naszáj, Börzsöny, Mátra, Zemplén	10		
Pál-völgyi-bg.	29		
Pilis-hegység	24		
Pisznicei barlangok	7		
Rácskai-bg.	8		
Rákóczi- és Surrantós-bg.	11		
Recski bánya	5		
Rejtekek-zsombaj	3		
Róka-hegyi-bg.	1		

1999 december 25.

Szép Ernő "barlangjai"

Add a kezed /összegyűjtött versek/ Szépirodalmi Könyvkiadó
1958. Átböngészve 1999 októberében

En nem kaptam kardot, csákót,
Sárgarézbul messzilátót,
Sose vittek hippodromba,
Hippodromba,
Hippodromba,
Jó hogy lukas volt a ponyva.

Gyermekjáték

Faág ne zörögjön,
Föld gödröt ne tátsen,
Patkány ne cincogjon,
Varjú ne kiáltson?

Testvér, édes testvér

Csillagok, csillagok
A sötét ég egy nagy ponyva
Egész világ fölé vonva,
Ócska ponyva, csupa luk.

Nézzétek, nézzétek:
Tán mennyország van felette,
Fényessége látszik este
Azon a sek kis lukon.

Csillagok

Horpadt hold kél mesojjal néked,
Denevér simit,
Szúrós eső csókolja orcád,
Szétnézel, szürke mind az ország.

Mint a hangafa a pusztában

En vágytam csölnakön csak úszni félálomban
 Vágytam csak lengni hintán húnyt szemmel andalodva,
 Arany zúgásban, mijent hoz kagylók hajnal-odva,
 Vagy tünni néma ménen hajdénfőtt néma hönban.

Néked szól

Bukdácsló banyák papok
 Sintérek sánták púposok
 Kapott mind hajba és kapott
 Pofont s gödrökbe búdosott.

A hó

Bolond rigó ezen a fán
 Csikörög május kulcslukán

Február vége felé

Vissza lehet menni megkeresni az ifjúságot,
 megfúni s a gömbökbe visszatüzni.

.....
 A halottak idelenn a föld alatt futkosnak,
 Óh ojan halk jajveszékeléssel
 Hogy ők magak se hallják azt csak én hallok.
 Nem látnak azok mert a föld alatt ojan sötét van.

Itt volt benn a szivemben

Halál, halál, halál, hisz ez nem így van,
 Hisz csak kuvikfütty ez, nem száji szó!
 Bagej nótája, vakai denevér
 Ijedt súrlása meg huncut kísértet
 Ki rátok ijeszt éjjélben hahozva.

.....
 Nézd, elterül felfúva, cink árnyékkal
 Az arcon, terhes förtelmet panaszló
 Üreg szájjal, hová a gáz hatolt.

.....
 Köplaltok meg nehéz rossz ketyvalék
 Fül gyomrokba s nincs dohány pipátok
 Szemjadt odvába s most kór izü émejt
 Csámcsogtok ásitással.

.....

Szép Ernő

- 3 -

....
Lappangva kórház jód szagán szipegték
S lukadnak rongyolt rámájú sebek
Combom, mellem, karom meg kézfejen

Adjátok vissza

Oh miss, itt járt s a föld alá merült már
Fájdalmasan, fiatalon
Csokonai

Hogy ez te vagy s együtt maradsz magaddal
Egész nap és álmedban éjszaka
S a föld alatt a sírban összezárva.

Szenvedni a tulajdon bűnödöt

Barlangászat versekkel

Lávacsatorna Arcán miért színlel jeget,
Höl vére -- mint égő fojam
Hegyek lāvás edúiban --
Airohanással fenyeget?

Arany J.:Katalin

Ferrás E magyarázat alatt a Léthe pataknak elértek
Ferrásához, ahol kiszakad barlang kebeléből.

Arany J.:Az elveszett alkotmány

Patak Éjszakai vakfehér
Mészköszikla oldalában
Mészkö csöndbe lukat ás
Karszti patak-zubogás.

Nemes Nagy Á.:Hekaté

Ösmaradvány Ojan, o j biztos és örök,
Mint kőben a megkövesült csigaház.

Radnóti M.:Hasonlatok

Világítás Homlokod lámpa, mint a bányászoké.
/Szépen ég, de ne hidd, hogy sokra mégy vele:
a fénye takar, mint egy fátyol./

Babits M.:Rejtvények

Csend Ized, miként a barlangban a csend,
számban kihülve leng
s a vizes poháron kezed,
rajta a finom érzet
fö-l-földere ng.

József A.:Óda

Csepkő Ugy csillapult vére lefelé azonban,
Mint az örök csepp hull nagy üres barlangban.

Arany J.:Toldi szerelme 3/63

Csepkő Köröskörül, tornáca széles
Kalapján, mint jégcsap, szeszéjes
Faragvány csüng, hintáz alá,
Mi sem látszik hogy tartaná,
Akár nézd a Baradla-ürt,
Höl a kő függ, mint lenge fürt.

Arany J.:Édua

Kraus Sándor

AJÁNLOM MAGAMAT !!!!
/szándéknyilatkozat/

A MKBT újabb munkaraendjének alapján is támogatni kívánom a Társulatot munkáimmal. Ha alkalmanként meg tudunk egyezni a bérezés módjáról és összegéről, akkor az alábbiakra vállalkozom a tőlem telhető legjobb színvonalon.

Szakmai tevékenység

barlangkataszterezés, állapotfelvétel /50 oldalas/
barlangföldtani adatgyűjtés
barlangok földtani vizsgálatának minden fajtája
felszíni és barlangi mintavételezés
barlangtérképezés
meglevő dokumentációk rendezése, adatok terepi ellen-
őrzése és pontosítása, kiegészítése
könyvtári és adattári anyagok feldolgozása
laboratóriumi földtani vizsgálatok
üregfeltárás és szakvélemény készítése /főleg Bp. II. és
III. kerületében/
barlangi fotódokumentáció készítése
barlanglezárás
barlangkiépítés
és még sok más, ami most nem jutott eszembe.

Nem bér munkák

barlangász táborokban és expedíciókon földtani vizsgál-
latok végzése
szakmai /földtani/ túrák vezetése felszínen és barlangban
/sajnos még csak magyar nyelven/
felfeltáró kutatások földtani szempontú tanácsadása, vizs-
gálatok végzése
földtani tanfolyamok tartása
oktatás /földtani témák/
barlangok kimutatása biológiai érzékeléssel
és még sok más, ami most nem jutott eszembe

ajánlóm magamat

- 2 -

Egyéb munkák

ipari alpin feladatok /nincs vizsgám hozzá/

takarítás

szerelés

szállítás

felmérés

fotózás

veszélytelenítés

favágás

festés

mintavételezés

karszt-sziklakert építése, betelepítése

rakott kő támfalak építése

1999 augusztus 3.

Kraus Sándor

KUTATÁSI TERV

Az Óbuda-barlangkataszteri egységet 1977 óta vizsgálom barlangföldtani szempontok szerint /is/: ekkor készítettem egyetemi diplomamunkámat a Ferenc- és a Szemlő-hegyi-barlang tektonikai viszonyairól. A részletes bejárások, mérések egyre több kérdést vetettek fel, amiknek többségére az azóta eltelt több, mint húsz év során jórészt megleltem a választ. Van azonban néhány újabb érdekesség, sőt alapvető probléma. Például még ma sem tudjuk az eredeti üregképződés idejét és részletes fojamatát.

Az alááramlásos hévizes barlangképződés nemzetközileg ismert és elismert tipusterülete Budapest, a Rózsa-domb -- Guggger-hegy barlangvidéke. Ez is indokolja, hogy minél alaposabban ismerjük meg az itteni viszonyokat. Az elmúlt évtizedek során jól bevált módszerrel kívánom a munkát végezni továbbra is. Legfontosabb a részletes, időnként megismételt terepbejárás, aminek során jegyzeteket, rajzokat és fényképeket készítek. Egyes kitöltések laboratóriumi vizsgálata sok ismeretet ad a hejszinen nem észlelhető egykori változásokról /mikroszkópi metszetek vizsgálata, kémiai és ásványtani vizsgálatok/. Mindezeket összehasonlítom egymással, illetve más hazai és külföldi megfigyelésekkel, mintákkal. A kapott eredményeket a kötelező éves beszámolón túl előadásokban, szakcikkekben szoktam ismertetni. Meglevő anyagaim az érdeklődő szakemberek számára is általában hozzáférhetőek.

Az alábbiakra kérek tehát engedéjt:

- belépés a terület összes jelenleg ismert és a továbbiakban feltáruló barlangjába -- egyeztetve az ott kutató csoporttal
- fényképezés a barlangokban
- laboratóriumi vizsgálatok barlangi kitöltéseken -- meszesemenően figyelembe véve a barlang állapotának megőrzését

vesztett pontos részlet-mérések, szelvények mérése
 klimamérések
 szakmai túrák vezetése a barlangjárás szabályai szerint.

KUTATÁSI TFRV

Az 1994-ben feltárt barlang/rész/ a Ferenc-hegy keleti letörésén található. Tengerszint feletti magassága megegyezik a Ferenc-hegyi-barlang fő járatszintjével, és az eddig megismert részek formakincse is hasonló. Ezek alapján jogosnak látszik a feltevés, hogy a hosszan elnyúló hegygerinc alatt levő, kiterjedt üreghálózat másik oldalán vagyunk. A barlangszintet megközelítő hegyperem miatt a járatok felnyitak és agyaggal feltöltődtek. Ebben a kitöltésben ástuk ki az eddigi szakaszt, ami szabályos gömbfülkék tetejét is megnyitotta

Jelenleg egy beszakadt és agyaggal kitöltött egykori terem a barlang nyugati vége, ahová magánterületről nyiló, kútgyűrűzött akna vezet le. Az eddig követett hasadék tovább vezet a hegy magasabb részei felé. Feltételezhető, hogy a beomlott terem agyagkitöltése mentén tovább ásva rövidesen /néhány méter -- 10 méter/ már kitöltetlen járatot érünk el. Ezt egyébként felszíni mérésekkel sikerült valószínűsíteni.

A feltárást kézi eszközökkel kívánjuk végezni, mivel döntő többségében tömör agyagot kell kitermelni. Az esetleges kőtömböket -- ha nem lehet megkerülni -- hejszinen fogjuk felapritani /véső, HILTI-vésőgép, feszítőék/. A kitermelt anyagot zsákolva a jelenlegi Bejárati-teremben tároljuk, majd onnan kellő mennyiség felhalmozódása után felszínre húzzuk és konténerben elszállíttatjuk. A telek tulajdonosával történt előzetes egyeztetés alapján beleegyezett a munka folytatásába és az anyag kiszállításának fent leírt módját is elfogadhatónak tartja.

A barlangbejárat bekerített magánterületen van, tehát külön lezárásra nincs szükség.

BESZÁMOLÓ
a
4760 számú barlangkataszteri egység

1999 évi
KUTATÁSÁRÓL

Kut.eng.száma 1807/2/1999

A 4760 sz.terület 1999. évi munkái

A terület földtani vizsgálatával a kutatási engedély kézhezvétele óta ismét alaposabban foglalkozom. Az elmúlt időszak barlangkeresésével ellentétben most a nagyobb összefüggések megállapítása a fő célkitűzés. Emellett a már évtizedek óta fájó laboratóriumi vizsgálatok is egyre szaporodnak. Év végén összesítettem a meglévő mikroszkópi csi-szolatokat lelőhej szerint is /MELLÉKLET/. A 4760-as területről 185 tétel szerepel, ezeknek több, mint a felét katódluminoszkóppal is megvizsgáltam. /Az ehhez szükséges műszerből Magyarországon csak kettő van, bár a MTA nyilvántartása egyről sem tud. A kiválás redox viszonyait lehet megállapítani vele, a mi esetünkben azt, hogy felszíni eredetű vagy méjségi vízből vált ki a kalcit./

A Barlangtani Intézet megbízásából elkészítettem a Szemplő-hegyi-barlang állapotfelvételét, valamint egy 10 oldalas félig szakmai ismertetőt valami kiadvány számára. /Más barlangokét is, de csak a Szemplő tartozik a kutatási területemhez. Nem világos számomra, hogy ijenkor mi a jogi rend./

Ugyancsak a Szemplő-hegyi-barlang néhány különleges kiválásából röntgen-vizsgálat készült ásványtani meghatározás céljából. Ennek költségei nem tartoznak jelen beszámolóhoz, hasonlóan, mint a feljebb ismertetett katódluminoszópos vizsgálatok pénzügyi része. Van, aki keres a barlangkutatáson, és van, aki fizet érte.

A jelenleg legkorszerűbb barlang-ásványtani könyv böngészése során ismerősnek tűnő képet láttam. A Szemplő-hegyi-barlang egy részén hamarosan meg is találtuk a fényképen ábrázolt, önálló típusnak besorolt "hógojó" kiválás néhány száz /!/ példányát. Egy másik, különleges formacsoport azonosítása még folyamatban van. Külsőre gyanús a dolog, de letört, és így szerkezeti megfigyelésre alkalmas példányt még nem sikerült találni.

Hosszú utánjárással sikerült venni egy hordozható UV-lámpát, amivel megkezdtem a barlangi kiválások hejszíni vizsgálatát. Enyhén szólva meglepődtem az első néhány túra során. A legkönnyebben járható kiválásos üregrendszerünk

/persze hogy ez is a Szemlő/ rengeteg törött felületével kiváló gyakorló /tanuló/ páját nyújt ehhez a számomra új vizsgálathoz. Az eredményekről még korai beszélni.

A Szemlő-hegyi-barlang kiépítése során leméjített járószintek falfelülete már eddig is sok ismeretet adott, most viszont sikerült találni egy szakaszt, ahol a kőzetre hullott oldási maradék és a rá települt kiválás egyértelmű rétegsora tanulmányozható. Eddig csak elméleti szelvényt lehetett rajzolni a hévizes üregesedéssel létrejött barlangokról, míg itt a valóság is megnézhető. Megnyugvással állapítottam meg, hogy jól gondoltam régen is.

A "nem létező" földszugárzások egyik erős típusának keresztződési pontjaiban állnak a templomok oltárai, a régi úmenti kereszttek és a kálvária-kereszttek. Ezek a sugárzási csomópontok megtalálhatók a sziklatornyok és sziklás csúcsok középpontjában is. Ezeknek feltérképezését, vizsgálatát is megkezdtem kutatási területemen. A sugárzási sávok barlangban is érzékelhetők /kimutathatók/, de összefüggésüket az üregrendszerek szerkezeti- és formaelemeivel még nem sikerült megállapítani. Lehet, hogy nincs is, de ez is eredmény lesz, ha biztosan tudjuk majd. Nagy nehézséget jelent, hogy naponta 15-20 percnél több ideig nem lehet ezekkel az erőterekkel foglalkozni. /Ne hidd el, hanem próbáld meg!/

A Rózsa-domb kezdeti beépülési időszakából, az 1920-30-as évekből egy képeskönyvet sikerült szerezni. Az egykori nézőpontból készülő mai fényképek /számomra/ elkeserítő változást bizonyítanak. Ez ugyan csak közvetve tartozik a karsztkutatók tárgykörébe, de a barlangklíma feltételezett változásához valószínűleg fontos dokumentum lehet.

A megkezdett munkákat 2000-ben is szeretném tovább végezni, kibővítve természetesen az újabb lehetséges vizsgálatokkal, idő, ötlet, kedv és persze pénz függvényében.

2000 január 25.

Kraus Sándor

BESZÁMOLÓ A

FERENCKETTŐ-BARLANG

1999 évi

vizsgálatairól

Kut.eng.száma 1807/2/1999

FERENCKETTŐ-barlang 1999

A kutatási engedélyt nyár közepén kaptuk meg, ezért a munka ütemezését meg kellett változtatnunk. A kútgyűrűs aknába és az alatta levő terembe szükségesnek látszik lejáró létrát elhejezni, aminek kiképzése egyúttal a kitermelt anyag felszínre húzása során vezetópájaként fog működni. Ennek elkészítéséhez a vasanyag egy részét már beszereztük, összeállítása már folyamatban van.

Az ismert barlangszakasz fő törésvonalának irányában felszíni vizsgálatokat végeztünk, ami valószínűsíti a további járat meglétét. Nyugat felé magánterületen régi kőfejtő van, ezért itt a járat vonalát nem lehetett követni. A telek túlsó oldalán a sűrű bozót, az egyenetlen terep és egy hajléktalan család akadályozza a vizsgálatot.

A barlangon belül újabb földtani megfigyeléseket nem végeztünk. A régebbi feljegyzések, vizsgálatok átnézése során felmerült néhány kérdés, amikre célirányos nézelődéssel kell -- és remélhetőleg lehet is -- választ kapni. Lényeges például eldönteni néhány formáról, hogy azok az elsődleges üregesedés során oldódtak ki, vagy jóval később, a Ferenc-hegyi-barlangban megfigyelt módon, utólagos páralecsapódás során fejlődtek. A remélt folytatásban nyilván több lehetőség lesz ennek eldöntésére is.

Tervezzük, hogy a tél folyamán tovább bontjuk a járatot Nyugati irányban az eddigiekhez hasonló szelvényben. A kitermelt agyagot a fagyos idő végéig a barlang lejárati termében halmazzuk fel, majd tavasszal kitermeljük és konténerben elszállíttatjuk.

2000 január 21.

Kraus Sándor

BESZÁMOLÓ

A

BRONZ-BARLANG

1999 évi

kutatásáról

Kut.eng. száma 2155/4/1998

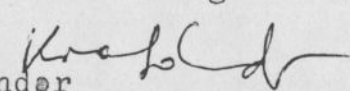
Bronz-barlang 1999

A földszugárzások érzékelésével kimutatott barlang feltárásán már évek óta fáradoznak a kutatók. A eddig megtalált járatok biztatóak, de még néhány méternyi kitöltés felszínre hordása hátra van. Az üreg már így is jelentős méretű, a fentről érkező gyenge világítással különös hatást kelt a lent tartózkodóban.

A felsőbb részeken gyakori nagyméretű csontok elfogytak, a múzeumba szállított anyag feldolgozása előbb-utóbb remélhetőleg megtörténik. Senkinek sem sürgős, mint általában az ingyen végzett tudományos munka.

A Farkas-ág bejárati szelvényében többszínű agyag volt. Az alul levő sötétvörös üledék felső részét száradási repedések tagolták, amit a rátelepült sárga agyag kitöltött. Az agyagból vett minták vékonycsiszolatá ~~xxxxxxxx~~ vizsgálata során mikrorétegzett szerkezetük áradásos képződést bizonyított. A kétféle szín éghajlati változást jelezhet, azaz a meleg időszak sötétvörös málladéka után hosszú szünettel következik a hűvösebb klíma sárga agyaga. Hozzáértő vizsgálat valószínűleg sok érdekes ismeretet adna.

2000 január 21.

Kraus Sándor

23 napot töltöttünk el a barlang kutatásával, átlag 5-6 fő részvételével. Ebből a 23 napból 6 teljes hétvége volt. 1999-ben is a legaktívabb kutatók: Kertai József, Kiri Imre, Szineszi Dániel, Takács Róbert voltak.

Ez évben is folytattuk a teremben a talpszint sűjlesztését. Kb. 2,5 m-rel lett méjebb a terem. A Farkas-ág /6 m-es oldal-ág/ is ki lett űritve, ebben agyagkitöltés volt két különböző ~~xxxxxxxx~~ színű rétegben. A Farkas-ág kőva telérben végződik. /Kraus: vagy nem./

A barlangban csontok már egyáltalán nem voltak. A terem kitöltése egyre több nagyméretű kő volt, némekik egy tonnánál is nagyobb. Ezeket HILTI-rendszerű repesztéssel valamint 3 és 8 kg-os kalapáccsal széttörtük, és a felszínre kihúztuk. A felszíni depó mérete most már kb. 200 m³. A kihúzás a meghosszabbított drótkötélpálya segítségével történik most is.

2000 január 15.

Kertai József

"Adotár" a pincében

A LÉNYEG SOHASEM LATHATÓ

Miért szeretik az emberek a macskát ?

Az emberre is érvényes az állatvilág legtöbb szabája. Egyik ilyen törvényszerűség, velünk született és kiirthatatlan mechanizmus a babák, kisgyerekek szeretete. Egyértelmű kísérletek állapították meg, hogy ezt az érzést a gyermekek testarányai váltják ki, Ijen a fej testhez viszonyított nagy mérete, ^{szundi test} a nagy szemek, a pisze orr. Mi is megfigyelhetjük, hogy az utcán szinte mindenki rámosojog a kisbabákra -- a férfiak is. Ha kedvenc rajzfilm-figuránk képét alaposabban megnézzük, nagy fejet és kerek, nagy szemet látunk rajta.

A macskafélék testfelépítése -- legalábbis a szárazföldi emlősök között -- talán legjobban hasonlít az emberben örökletesen meglevő kisbaba-arányhoz. A házimacska-fajták tenyésztése során még tovább növelték ezt a hatást. Ugyanezt érték el az "ölebek" tenyésztői is.

A macska puha szőrzete és "dögönyözhetősége" is fontos érzelmi tényező. Szintén a korai gyermekkor emléke az anyai test érinthető közelsége. A természeti népek lakókunyhóiban szinte sosincs éjszakai gyermeksirás, mert a babák anyjukhoz bújva alszanak, sőt napközben is anyjuk testével érintkeznek a heji hagyományoknak megfelelő "szállítózsákban". A testi érintés--érintkezés /jó és rossz/ hatása sokkal nagyobb, mint azt az úgynevezett "civilizált" társadalmakban élők fel /sem/ tételezik.

Gazdasági tényezőként már az ősi mezőgazdasági -- azaz gabonatermelő -- társadalmakban nagy jelentősége volt az egérpusztító macskáknak. Közismert Egyiptom ahol Bástet istennő Ré napisten macskatestű leánya volt. /Egy pesti vicc szerint néhány évtizede Kinában is szent állattá akarták avatni a macskát, mert mindig azt mondták: MAÓÓÓ!/
MAÓÓÓ!

A nagymacskákat minden előfordulási területükön kultikus tisztelet övezte, javarészt persze félelemből. Ennek is sok módja volt; az afrikai maszáj pásztoroknál csak az számított férfinak, aki kétméteres dárdájával megült egy felnőtt

him oroszlánt. /Akinek nem sikerült, az valószínűleg nem is maradt életben. Ijesmit nevezett Darwin természetes kiválasztódásnak.../

Miért nem szeretik a kutyák a macskákat?

A közmondásos "Kutya-macska barátság" oka egyszerű félreértés. A macskafélék támadó harcmozdulatainak fontos eleme a mellső lábbal adott pofon. Ezt nem kell tanulnia az állatnak, hanem veleszületett mozgáselem, használja és érti a szemben álló fajtárs ijen mozdulatát.

Kutyáéknál a felemelt mellső láb a barátság jele, "pacsit ad". A kutyaköjkök is játszani akarnak minden mozgó /és mozditható/ dologgal. Ha ez történetesen egy darázs vagy egy macska, akkor a barátságos "kézfelemelés" után keserves csalódás következik. A macska támadásnak értelmezi a mozdulatot, és ha nem tud vagy nem is akar elmenekülni, akkor hasonló mozdulattal, ám kimeresztett karmokkal viszonozza azt. A köjökkutya nem érti, hogy miért ijen fájdalmasan válaszol "játsszótársa" a baráti gesztusra, és ő is gorombává válik. Néhány hasonló eset, és kész az egész életre szóló harag -- minden macskával szemben.

Kivétel természetesen van; az egy fedél alatt élők megtanulják, hogy a "mi macskánk /kutyánk/"nem ellenség, Valódi barátság rendkívül ritkán alakul ki; többnyire csak a békés egymásmellett élés szintjéig fejlődik a kapcsolat. Legalább ekkora gond van az édes, szelid cicuska és a szobában tartott apróbb diszmadár vagy fehéregér társaságával. R.Kipling "A magányosan sétáló macska" meséjében elmondta, hogyan csatlakozott az ős-macska az ős-asszonyhoz, megtartva teljes függetlenségét. Azaz megmaradt vad és könnyörtelen vadásznak, aki csak saját törvényeinek engedelmeskedik.

Hol szeret aludni a macska?

A macskafélék kistermetű fajai természetes környezetükben többnyire üregekben, faodvakban laknak. A fák öreg korukban odvasodnak ki, azaz 50-80 éve ugyanott álló, magas növények, amik ennyi idő alatt már magukhoz vonzották a földsugárzások néhány sávját.

Mik is ezek a "földsugárzások", amikről néhány éve még szó sem esett -- legalábbis Magyarországon. /Emlékeztetőül: 30 éve még a több ezer év óta használt akupunktúra alkalmazása is tiltva volt és kuruzslás címen büntették./

Nos a földsugárzások eredetét kutatják, vitatják -- már akik egyáltalán elismerik létezésüket. Észlelésük, kimutatójuk mindenki által /!// könnyen megtanulható. Mint diplomás geológus én sem hittem, míg meg nem próbáltam -- és működött! Mindenkinek ezt a módszert ajánlom, azután majd ráér az okokon, fizikai magyarázatokon töprengeni. A 20-nál több jelenleg ismert földsugárzás-fajta közül 6 féle közvetlenül károsítja az ember egészségét is. Ezek közül az egyik, a Hartmann-hálózat sávjai szeretnek kissé elmászni, és épületek falába, fák törzsébe "beköltözni".

Itt kanyarodunk vissza kedvenc cicánk ük-ük-anyjának lakásához, az odvas fához. Ebbe az élősködő gombák, farontó rovarok és Macska-anyó mellett a Hartmann-sáv is "beköltözött", és ott jól megvoltak mindannyian. Sok százezer generáció után a macska már nem is érezte jól magát egy kis otthonos Hartmann-sávsugárzás nélkül. Ma is ez a hejzet. Mindannyian ismerjük macskánk kedvenc hejeit, amik néha teljesen érthetetlenek. Mert hogy az ágy, a fotel jó puha -- ez rendben van. Ahova a Nap reggel besüt, vagy a fűtőtest mellett jó meleg van -- ez is világos. De hogy a szoba közepén, a szőnyeg harmadik mintájának mi a vonzereje -- ezt csak Bagira tudta. Most már én is, mióta kimértem, hogy ott egy Hartmann-keresztveződés van, azaz ojan, mintha egy jó öreg fa oduja volna. Kutyaúr viszont sosem feküdt oda: "Tiszteletben tartja a macska hejét" -- mondta Apám. Pedig csak a földsugárzást kerülte, mint minden kutya.

A főemlősök, azaz a majmok és az ember fojamatos vándorlással töltötték életüket, a lakóház és az állandó hejen levő ágy csak néhány ezer éves találmány. A lakásban a földszugárzási sávok ugyanott vannak, látjuk, hogy a macska is azonos hejeket szeret. Ha történetesen ágyunk a 6 legveszélyesebb sugárzástípusok valamelyikében van, akkor pihenésünk közben néhány év alatt elegendő hatás ér bennünket valamilyen krónikus nyavaja kifejlődéséhez. "Hát kérem, múlnak az évek.." mondja az orvos, mi pedig maradunk ugyanannak a károsító hatásnak kitéve minden éjjel.

↳ Persze nem a macskát kell elzavarni az ágyról, hanem a földszugárzást kell árnyékolni. Ma már erre is van lehetőség. Sajnos a "biztos hejről hallottam" megoldások között számos eredménytelen, sőt káros is van. Néhány természetgyógyász társaság már tanítja a Hartmann-sávokat és a földben áramló vizereket, de ez még csak kettő a hat közül. A mindenre jó árnyékolók -- áruktól függetlenül -- csak a gazda pénztárcájára vannak hatással, de még a macskát sem küldik el megszokott hejeiről.

Földszugárzásra gondolhatunk akkor is, ha a lakás valamelyik részén az egyébként igénytelen disznövények sorban tönkremennek. Számos növény és állatfaj /pl. a disztechnikós/ rendkívül érzékeny ezekre, és mivel odébbmenni nem tudnak, néhány hónap alatt elpusztulnak. Ezek a sávok is mérhetőek és árnyékolhatóak, de legalábbis kókadó kedvenceinket tegyük a lakás más részére.

1999 május 29.

Kraus Sándor

30 év !!!

52

1969 érettségi
1969 Csomagolóanyaggyár, Szabolcs utca, gépmeister 1 év
1970-72 haza védelme 2 év
1972 felvettek a Kertészeti Egyetemre levelező tagozatra,
és egyúttal az ELTE-n technikus állást kaptam
1973 átnyergeltem az ELTE-re geológus szakra 5 év
1975 megnősültem, átköltöztem a síkságra
1978 diploma, VITUKI-ban tudományos munkatárs lettem 6 év
1981 Zsófia
1984 Dávid
1984 építőipar, malteroslány lettem 2 év
1986 ipari alpinista több csapatban, összesen 10 év
1996 állástalan szabad ember vagyok azóta is.

Reklám: mindenféle magas és méjséges munkákhoz értek /?/
pl. a nyaralód főlé dőlő száradófélben levő fa eltávolítá-
sához, ereszjavítás, templomtorony festése, a Keleti pu.szob-
rainak levétele, szóval ijesmi. Rózsadombi telkeden meg-
nyitott barlang szakvéleményezése, különleges túrák vezetése,
barlangtani előadások és tanfolyamok. Kertépités, sziklakert
kialakítása, rakott kőfal építése a kacsalábon forgó házad
köré, stb. Ujabban a "nemlétező" dolgokkal is foglalkozom,
a földszugárzások, földalatti vízfojások hejének megállapi-
tása, és ezeknek egészségvédő árnyékolása. Ha például uno-
kád nem tud éjjel aludni, akkor valószínűleg a kiságy alatt
földszugárzási sáv van. Avagy két éve új lakásba költöztél
/esetleg csak átrendezte szeretett párod a lakást/, és most
soron kívül valami sújós nyavajád kezd kialakulni, akkor
szintén erre a "nemlétező" hatásra gyanakodhatsz, nem pedig
/csak/ a múltó évekre.

Na szóval ijesmiben akár hozzám is fordulhatsz segítségért!
Vagy ha csak úgy beszélgethetnéked /netán mondanivalód/ van,
és jobbat nem találsz.

Szia!

Kraus Sándor Bp. Ságvári út 30. /1039/

otthoni telefon /nem az enyém, csak este 8-ig!!!/

240-86-79

MÁR NEM ÖRÖM!

-mondta a világbajnok úszó, Gyarmati Andrea, amikor
abbahagyta a napi több óráig tartó kiméletlen edzéseket.
A barlangászat már nekem sem öröm. Jópár éve nem látom
már a barlangok szépségét, az én szememben "csak" érdekes
a formák és kiválások nézegetése. Erről egyébként már
több évvel ezelőtt Beszámoltam "Nőgyógyász jelenség"
cimmal. Egyébként azt tartják a hozzáértők, hogy hét
évente változunk, és a 7 x 7 év nagy fordulópont. Ez az
én esetemben most december 30.-án lesz. Tényleg így lett.
Nagyon szép volt, sok örömem tellett benne, köszönöm,
Föld Szelleme!

1999 december 15.

Ugyanerről ezt írja Moldova György Kalendárium a 2000.
évre /június 22./

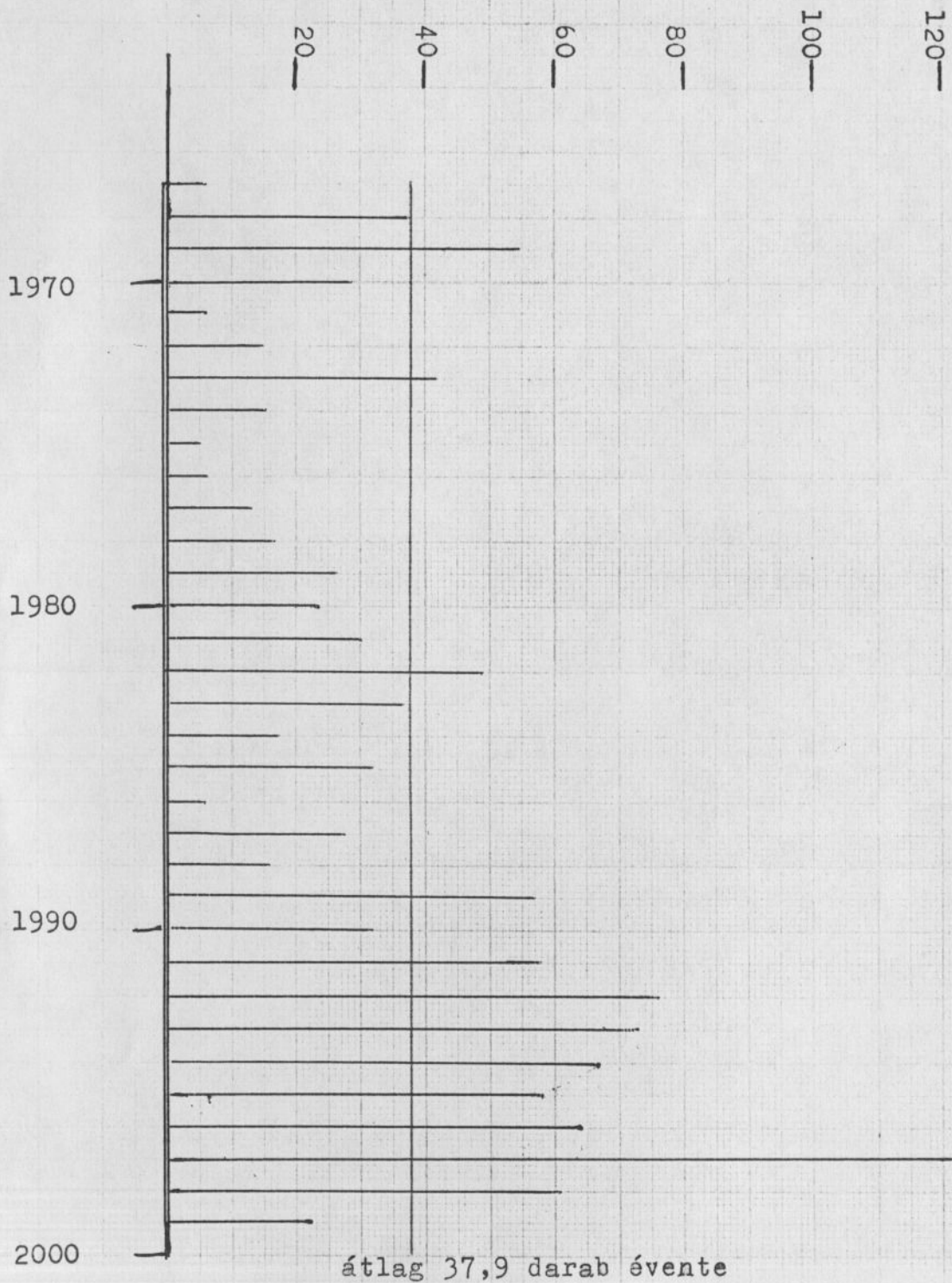
"Tánc tanár vagyok, ebből következik,
hogy nem szeretek táncolni."

Amit túl régen csinálunk, amiről túl sokat tudunk, az
ritkán okoz örömet nekünk.

Sajnos, igaza van.

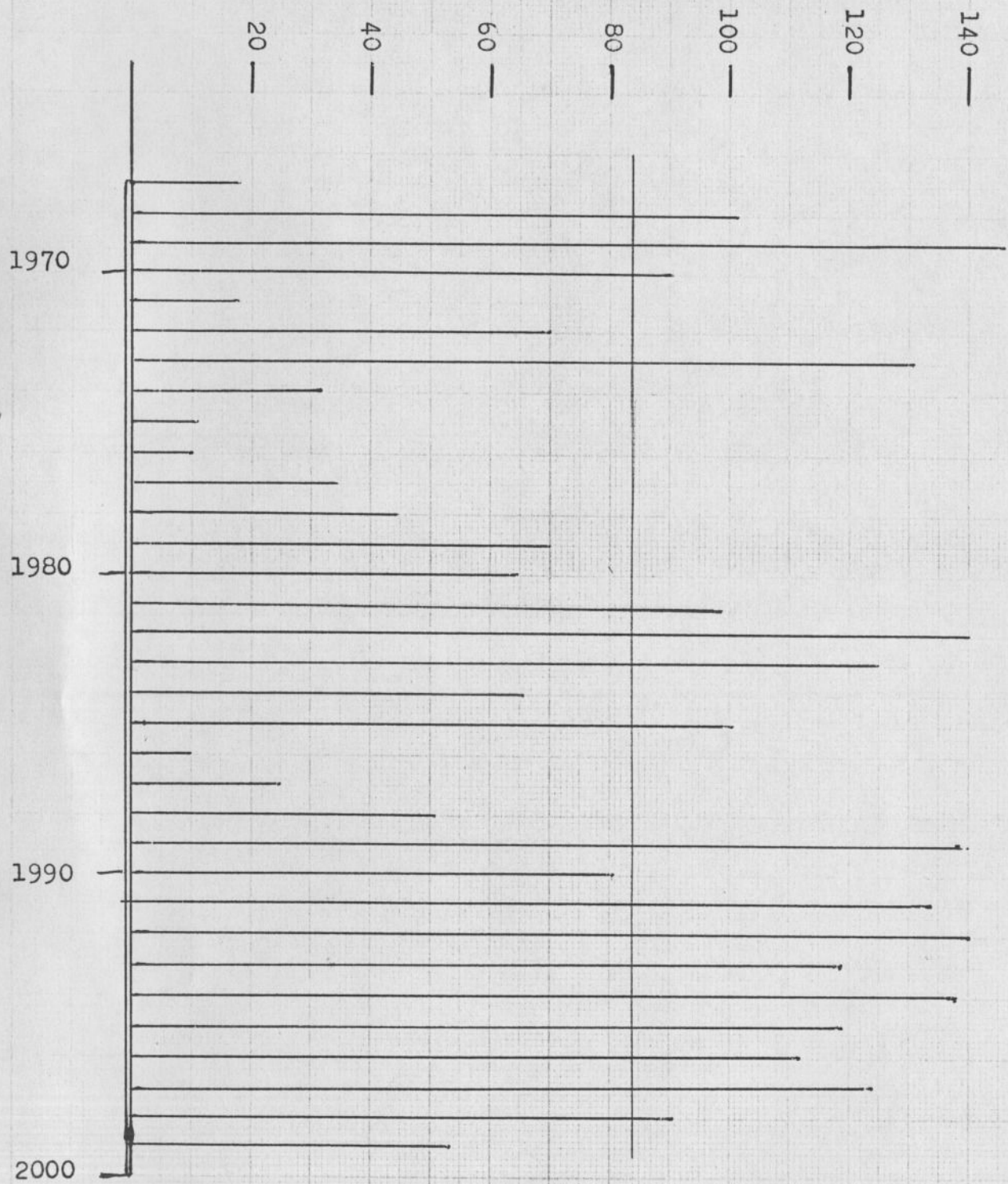
Barlangtúrák száma

Összesen 1214 db.

Barlangi túrák ideje

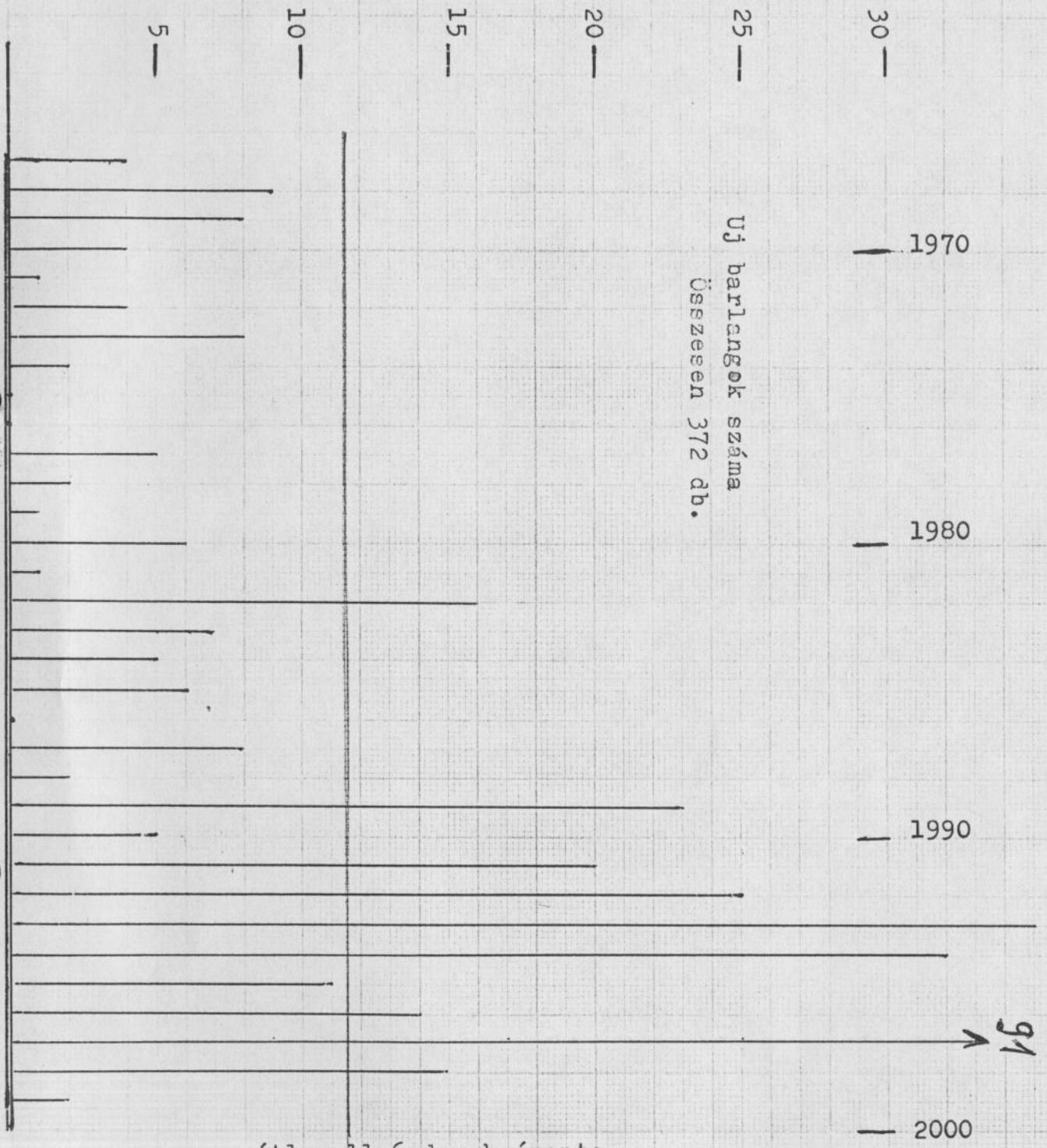
Összesen 2700 óra

átlag 84,4 óra évente

Uj barlangok száma
Összesen 372 db.

Uj barlangok száma
Összesen 372 db.

átlag 11,6 darab évente